

LATVIJAS EVANĢELISKI LUTERISKĀ BAZŅĪCA
ĀRPUS LATVIJAS
DARBĪBAS NOTEIKUMI

Pieņemti Baznīcas virsvaldes sēdē Torontā, 1990. gada 15. oktobrī un rediģēti
Baznīcas virsvaldes sēdē Katskiļos 1993. gada 18.-20. martā.

Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā.

Šos noteikumus pieņemot, latviešu evanģeliski lutēriskās draudzes ārpus Latvijas robežām, ticot Dieva taisnībai un Jēzus Kristus evanģelijam, lūdz Dieva svētību un brīvību latviešu tautai, lai, kopā ar kristīgiem brāļiem un māsām tēvzemē, varētu ar Dieva vārdiem un sakramentiem izkopt sevi par ķēnišķīgu priesterību, svētu cilti, Dieva īpašiem ļaudīm, pasludinot tā vareņību, kas mūs no tumsas ir aicinājis savā brīnišķīgajā gaismā (1. Pēterja vēstule 2:9).

Noteikumi izriet no Latvijas evanģeliski lutēriskās baznīcas 1928. gada 26. janvārī pieņemtās satversmes, kā arī no darba pieredzes ārpus Latvijas. Tie ir saistoši visām draudzēm un to garīgiem un laicīgiem darbiniekiem, kas sevi uzskata par šīs baznīcas locekļiem. Šajos noteikumos 'Latvijas Baznīca' ir tā Baznīca, ko veido Latvijas Evanģeliski Lutēriskā Baznīca un Latvijas Evanģeliski Lutēriskā Baznīca ārpus Latvijas, pēdējās saucot par 'Baznīcu Latvijā' un 'Baznīcu ārpus Latvijas'.

Visur, kur šajos noteikumos ir minēta 'Baznīca', tā nozīmē 'Baznīca ārpus Latvijas'.

I BAZNĪCA

1. Baznīca ir loceklis Kristus ķermenī (1.vēstule korintiešiem 12:1-12), un tās misija ir pasludināt evanģeliju, īpaši latviešu tautai latviešu valodā.

2. Baznīcas draudzes atzīst Baznīcas vadītājas personas un iestādes, atbalsta Baznīcu morāli un materiāli, un uzskata par savu mācības avotu Vecās un Jaunās Derības kanoniskās grāmatas, atzīst Apustuļu, Nīkajas un Atanāzija ticības apliecības, nepārgrozīto Augsburgas konfesiju, Mārtiņa Lutera Lielo un Mazo katķismu un citus Vienprātības grāmatā (Liber Concordiae) sakopotos rakstus.

3. Baznīca ir inkorporēta Kanādā, Ontārio provincē 1976. gada 29. aprīlī ar nosaukumu "THE EVANGELICAL LUTHERAN CHURCH OF LATVIA IN EXILE."

4. Baznīcai ir savs zīmogs, kuru glabā un lieto bīskaps.

II SINODE

1. Baznīcā augstākās lēmēja tiesības pieder sinodei (draudžu delegātu un garīdznieku sapulcei). Sinodi sasauc Baznīcas virsvaldes prezidijs.

2. Sinodē balsttiesības ir bīskapam, Baznīcas virsvaldes locekļiem, LELBA un zemju pārvalžu locekļiem, virsvaldes apstiprinātiem/ām mācītājiem/ām un diakoniem/ēm, un draudžu delegātiem.

3. Katrai draudzei ir viens delegāts no katriem pilniem vai nepilniem divi simti piecdesmit locekļiem.

4. Baznīcā ārpus Latvijas sinodes funkcijas pilda virsvaldes plenārsēde. Sinodālus lēmumus var arī pieņemt ar rakstveida nobalsošanu. Tā jāizdara ievēlot bīskapu, pieņemot un mainot Baznīcas virsvaldes izstrādātos un proponētos Baznīcas darbības noteikumus; izlemjot priekšlikumus un jautājumus, ko tai nodod bīskaps vai Baznīcas virsvalde.

5. Rakstveida balsošanas kārtību noteic īpaši Baznīcas virsvaldes izdota instrukcija.

6. Balsošana (izņemot bīskapa vēlēšanu) lēmumus pieņem ar vienkāršu nodoto balsu vairākumu.

III BĪSKAPS

1. Baznīcas augstākais garīgais vadītājs ir rakstveida sinodālā balsošana ar visu balstiesīgo vairākumu uz 7 (septiņiem) gadiem ievēlēts bīskaps. Bīskaps ir Baznīcas virsvaldes prezidents.

2. Bīskapa nāves, ilgstošas slimības vai atteikšanās gadījumā, viņa vietu līdz jauna bīskapa ievēlēšanai izpilda Baznīcas virsvaldes garīgais viceprezidents, vai izdienā vecākais apgabala prāvests.

3. Bīskaps ievieš amatā prāvestus un ordinē mācītājus un diakonus.

4. Bīskaps apstiprina kolokvija komisijas citās baznīcās ordinētiem mācītājiem un komisijas mācītāja amata kandidātu pārbaudei.

5. Bīskaps izdara draudzēs vizitācijas, dod instrukcijas un norādījumus prāvestiem, mācītājiem un citiem draudžu darbiniekiem.

6. Ja bīskaps kavēts pildīt 3. - 5. pantos minētos uzdevumus, viņš var tos uzdot kādam prāvestam vai mācītājam.

7. Bīskapa amats nav savienojams ar draudzes mācītāja amatu.

8. Iespējami kandidāti Latvijas Baznīcas ārpus Latvijas bīskapa amatam ir ikviens augstāko teoloģijas mācības iestādi beigušais/ā Latvijas Baznīcas mācītājs/a, kas ir nokalpojuši latviešu draudžu darbā vismaz 15 gadus.

IV BAZNĪCAS VIRSVALDE UN PLENĀRSĒDE

1. Baznīcas virsvalde ir Baznīcas gribas izpildītāja un pārraudzības iestāde.
2. Baznīcas virsvaldes locekļi ir:
 - a. biskaps,
 - b. Latviešu Evangeliski Luteriskās Baznīcas Amerikā (LELBA) pārvaldes priekšnieks un viņa laicīgais vietnieks,
 - c. apgabalu prāvesti un laicīgie pārstāvji, viens no katra apgabala.
3. Baznīcas virsvaldes uzdevumi ir:
 - a. veicināt un saskaņot Baznīcas darbību, dot norādījumus un ierosinājumus;
 - b. rūpēties par garīgās literatūras, kulta un dziesmu grāmatu sagādi;
 - c. atbalstīt teoloģijas izglītību, labdarības un ārmisijas darbu;
 - d. rūpēties par ticības un iesvētes mācību programmām, skolu un jaunatnes darbu;
 - e. noteikt dievkalpošanas un garīgo amatdarbu kārtību, un izstrādāt liturģisko kalendāru;
 - f. noteikt izglītības cenzu mācītāja un diakona amata kandidātiem;
 - g. izdot noteikumus par mācītāju un citu Baznīcas darbinieku pienākumiem un tiesībām, amata apzīmējumiem, atzinībām un goda zīmēm;
 - h. noteikt biskapa, prāvestu, mācītāju, diakonu un citu Baznīcas darbinieku amata nozīmes un tērpus;
 - i. uzklaust mācītāju konferenču ieskatu, pieņemt atzinumus doktrinālos jautājumos;
 - j. galīgi izšķirt pārvalžu, apgabalu un mācītāju konferenču un Baznīcas virsvaldes prezidija izspriešanai nodotos jautājumus;
 - k. izšķirt tai iesniegtās Baznīcas vai draudžu amatpersonu pārsūdzības, sniegt priekšlikumus un ierosinājumus domstarpību gadījumos un disciplināra rakstura jautājumos; atbrīvot no amata tos, kas atzīti par nepiemērotiem darbam Baznīcā;
 - l. apstiprināt prezidija sastādīto budžetu un noteikt pārvalžu vai draudžu maksājumus Baznīcai;
 - m. dibināt un pārzināt fondus teoloģijas studiju stipendijām, kursiem un Baznīcas darba vajadzībām;
 - n. uzturēt sakarus ar citām baznīcām; pārstāvēt Baznīcu Luterāņu Pasaules Apvienībā (LWF), Pasaules Baznīcu Apvienībā (WCC), oikumeniskās apvienībās un valsts iestādēs;
 - o. ierosināt Baznīcas darbības noteikumu maiņu.
4. Baznīcas virsvaldei ir tiesības iegūt, pārdot, mainīt vai iekļāt Baznīcas īpašumus.
5. Baznīcas virsvalde pieņem savus lēmumus plenārsēdē ar vienkāršu balsu vairākumu vai rakstveida nobalsošanā ar absolūtu balsu vairākumu.
6. Baznīcas virsvaldes plenārsēdi sasauk biskaps vai Baznīcas virsvaldes prezidijs ne retāk kā par 3

gadiem reizi. To vada biskaps vai plēnuma izraudzīta persona.

7. Ja to pieprasa kāda Baznīcas apgabala konference (sinode) vai pārvalde, un šo prasību atbalsta divi citi apgabali, virsvaldes plenārsēde jāsasauk 6 mēnešu laikā.

8. Ja kāds no Baznīcas virsvaldes locekļiem kavēts plenārsēdē piedalīties, to var atvietot kāda no apgabala (konferencē) sinodē ievēlētām amatpersonām.

V BAZNĪCAS VIRSVALDES PREZIDIJS

1. Biskaps *ex officio* ir Baznīcas virsvaldes un prezidija prezidents.
2. Prezidija locekļi ir:
 - a. plenārsēdē ievēlētie: garīgais un laicīgais viceprezidents, sekretārs un kasieris, viens Austrālijas un viens Eiropas pārstāvis;
 - b. LELBA pārvaldes priekšnieks un tā laicīgais vietnieks.
3. Prezidija uzdevums ir:
 - a. Baznīcas, sinodes vai virsvaldes uzdevumā slēgt līgumus un darījumus, pārstāvēt Baznīcu administratīvās un tiesu iestādēs, izdot pilnvaras un reprezentēt Baznīcu uz ārieni;
 - b. apstiprināt amatā apgabalā ievēlētus prāvestus un, sekojot prāvesta ieteikumam, mācītājus un diakonus;
 - c. raudzīties, lai mācītāji un citi garīgie darbinieki strādātu saskaņā ar agendu un Baznīcas noteikumiem;
 - d. uzdot izdarīt revīzijas Baznīcas draudzēs un organizācijās;
 - e. sagatavot jautājumus, kas nododami rakstveida sinodālā nobalsošanā un izraudzīt vēlēšanu komiteju tehniskā darba veikšanai;
 - f. sastādīt un glabāt garīgo darbinieku sarakstu;
 - g. pārvaldīt līdzekļus un piešķirt pabalstus saskaņā ar Baznīcas virsvaldes pieņemtiem noteikumiem;
 - h. veikt citus sinodes vai Baznīcas virsvaldes uzdevumus.
4. Prezidija sēdes vismaz reizi gadā sasauk un vada biskaps.
5. Plenārsēdes lēmums nepieciešams visos gadījumos, kur tā aizstāj sinodi. Tādos gadījumos prezidijs var izdarīt rakstveida nobalsošanu.

VI REVIDENTI

1. Baznīcas virsvalde ievēl 3 kases revidentus, kas kalpo līdz nākošai plenārsēdei.
2. Ievēlot revidentus, Baznīcas virsvalde uzdod vienam no tiem sasaukt pirmo sēdi, kurā revidenti izvēl priekšsēdētāju, kas turpmāk sasauk un vada sēdes.

3. Revidentiem ir tiesības un pienākums revidēt Baznīcas un tās darbības nozaļu kases grāmatas un attaisnojošos dokumentus. Lēmumus tā pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu un iesniedz ziņojumu Baznīcas virsvaldei 2 nedēļu laikā.

VII APGABALI UN REĢIONĀLĀS SASTĀVDAĻAS

1. Sekmīgākai darbībai draudzes var apvienot Baznīcas apgabalos, kas līdzīgi Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas 1928. gada satversmē minētiem prāvestu iecirkņiem. Vairāki apgabali var administratīvi apvienoties (piemēram Latviešu Evāņģēliski Luteriskā Baznīca Amerikā).

2. Apgabala darbību regulē apgabala konference/sinode un tās pieņemtie darbības noteikumi, kas nav pretrunā Baznīcas darbības noteikumiem. Tos apstiprina Baznīcas virsvalde.

3. Prāvestu amatiem var nominēt tos Baznīcas mācītājus/as, kas ieguvuši akadēmisku teoloģisku izglītību un ir strādājuši latviešu draudžu garīgā aprūpē.

4. Apgabala konferenci/sinodi sasauc vismaz reizi 3 gadu laikā.

5. Apgabalu konferencēs/sinodēs balstiesības noteic vietējie darbības noteikumi. Biskaps un apgabalā dzīvojošie Baznīcas virsvaldes locekļi piedalās ar balsitības.

6. Apgabala konferences/sinodes galvenie uzdevumi ir:

a. ievēlēt apgabala prāvestu un laicīgo pārstāvi Baznīcas virsvaldei;

b. veicināt garīgo dzīvi un draudžu labklājību;

c. izlemt jautājumus kas saistās ar apgabala darbību;

d. ierosināt un iepriekš apspriest jautājumus, par kuriem galīgi nolemj Baznīcas sinode vai virsvalde;

e. iztīrīt un apspriest jautājumus, kurus konferencei/sinodei nodevusi Baznīcas virsvalde.

VIII DRAUDZES

1. Draudzes un draudzes vadības darbību regulē draudzes satversme vai darbības noteikumi, ko apstiprina apgabala prāvests.

2. Draudzes darba veicināšanai apgabala prāvests, vai viņa nozīmēts vietnieks, var piedalīties padomes vai valdes sēdēs un sapulcēs kā padomdevējs.

3. Mācītāja attiecības ar draudzi nosaka apgabala prāvesta apstiprināts rakstisks aicinājums — nolīgums.

4. Draudzes un evaņģēliski luteriskās baznīcas locekļi ir kristītas un draudzē reģistrētas personas.

5 Citu ticību piederīgos draudzē un evaņģēliski luteriskā baznīcā uzņem pēc iepriekšējas sagatavošanas ar publisku ticības apliecinājumu un sakramentu saņemšanu.

6. Pārejot citā draudzē, jāpieprasa draudzes zīme.

7. Draudzes locekļa pienākumi ir dzīvot kristīgu dzīvi, apmeklēt draudzes dievkalpojumus un saņemt sakramentus, finansiāli atbalstīt draudzi, ievērot draudzes un Baznīcas kārtību. Vecāku sevišķs uzdevums ir audzināt savus bērnus kristīgā ticībā.

8. Draudzes locekļiem ir tiesības griezties pie draudzes mācītāja savās garīgās vajadzībās, kā arī slimības, trūkuma un nespēka gadījumos.

9. Draudzes amatos var ievēlēt tikai tos iesvētītos draudzes locekļus, kas saņem Svēto vakarēdienu un finansiāli atbalsta savu draudzi.

10. Tos, kuri 3 gadus pēc kārtas nav izmantojuši draudzes locekļu tiesības un pildījuši pienākumus, var uzskatīt par aizgājušiem no draudzes.

11. Dieva noliedzējus, Dieva vārda, sakramentu un baznīcas zaimotājus un nicinātājus var ar draudzes valdes vai padomes lēmumu no draudzes izslēgt. Izslēgtie 1 mēneša laikā šo lēmumu var pārsūdzēt apgabala prāvestam.

12. Draudzei izbeidzot darbību vai likvidējoties, tās kustamā un nekustamā manta pāriet Baznīcas vai apgabala īpašumā.

IX ORDINĒTIE DARBINIEKI

1. Ordinētie darbinieki var būt vīriešu vai sieviešu kārtas. To amats un pienākumi izriet no Dieva vārda un evaņģēliski luteriskās baznīcas simbolisko grāmatu norādījumiem.

2. Ikvienam, kas vēlas iegūt mācītāja tiesības Baznīcā, ir jābūt ar Baznīcas atzītas teoloģijas fakultātes, semināra vai līdzvērtīgu izglītību, spējīgam Dieva vārdu sludināt un amatdarbus izdarīt latviešu valodā.

3. Diakona tiesības var iegūt personas ar piemērotu izglītību, kas izrādījušas cildenu kristīgu stāju, interesi par draudzes darbu un spējas sludināt Dieva vārdu.

4. Mācītāja vai diakona amata kandidātam, ar apgabala prāvesta atsauksmi, jāiesniedz Baznīcas virsvaldei lūgums, dzīves apraksts un dokumentu noraksti, kas apliecina viņa teoloģisko izglītību. Biskaps izrauga komisiju, kas pārbauda kandidāta zināšanas un piemērotību mācītāja vai diakona darbam Baznīcā.

5. Mācītāja vai diakona amata kandidāta ordinēšanai nepieciešams kādas draudzes, apgabala pārvaldes vai Baznīcas virsvaldes aicinājums (vokācija).

6. Mācītāja vai diakona tiesības pildīt amatu ilgst kamēr spēkā aicinājums (vokācija).

7. Diakoni darbojas draudzes mācītāja, vai apgabala prāvesta uzraudzībā un saskaņā ar tā norādījumiem.

X DOMSTARPĪBAS UN DISCIPLĪNA

1. Draudze risina domstarpības pēc iespējas internā saskaņā ar savu satversmi.

2. Ja draudze domstarpības nevar atrisināt internā, sūdzības par draudzes ordinātiem vai neordinātiem darbiniekiem iesniedzamas apgabala prāvestam.

3. Gadījumos, kad izmeklējamās sūdzības par draudzes vadību vai mācītāju, apgabala prāvests jautājuma noskaidrošanai var izdarīt vizitāciju un sasaukt ārkārtas padomes (valdes) sēdi lietas nokārtošanai, par to ziņojot savai pārvaldei un biskapam.

4. Draudzes sapulcē, kur paredzēts lemt par mācītāja pieņemšanu vai atlaišanu, nepieciešama apgabala prāvesta vai viņa nozīmētas personas klātbūtne.

5. Sūdzības par Baznīcas darbinieku reliģiski - ētisko dzīvi izmeklē apgabala prāvests.

6. Sūdzības par mācītājiem un diakoniem pārbauda prāvests un izspriež Baznīcas virsvaldes prezidijs, bet sūdzības par prāvestiem pārbauda biskaps un izspriež Baznīcas virsvaldes prezidijs.

7. Mācītāju vai diakonu no darba draudzē var atlaist ar Baznīcas virsvaldes prezidija lēmumu par nemorālu dzīvi, Baznīcai kaitīgu rīcību, maldu mācības sludināšanu, amata pienākumu nepildīšanu, ilgstošu darba nespēju, kā arī tad, kad no viņa neatkarīgi apstākļi liedz sekmīgi strādāt tai draudzē. Ārkārtas gadījumos attiecīgo personu var atlaist archibīskaps saziņā ar apgabala prāvestu, par to ziņojot Baznīcas virsvaldes prezidijam.

8. Mācītāja vai diakona garīga amata tiesības var atņemt ar Baznīcas virsvaldes plenārsēdes lēmumu par nemorālu dzīvi, Baznīcai kaitīgu rīcību vai maldu mācības sludināšanu.

9. Bīskaps, saziņā ar Baznīcas virsvaldes prezidiju, vajadzības gadījumā izrauga Baznīcas tiesu 3 personu sastāvā, kas skata cauri par baznīcas darbiniekiem iesniegtās sūdzības, un pieņem attiecīgus lēmumus un priekšlikumus, ko iesniedz Baznīcas virsvaldes prezidijam apstiprināšanai. Baznīcas tiesas locekļu pilnvaras izbeidzas ar tai nodoto jautājumu izlemšanu.

10. Šis nodaļas 7. un 9. pantā minētos gadījumos spriedumu var pārsūdzēt Baznīcas virsvaldes plenārsēdei, kuŗas lēmums ir galīgs.

† † †